

Række Indvendinger, saa ere saadanne jo ikke ubekendte fra tidligere Lejligheder, hvor de have været fremsatte saa vel skriftlig som mundtlig. Jeg mener dog ikke, det er værd at komme ind paa en Gendrivelse eller paa et Forsøg paa en Gendrivelse af dem, jeg tror ikke, at det vil kunne gøres væsentlig bedre, end det forud er gjort af andre. — Med Hensyn til det i Dag fremdragne Spørgsmaal om Berettigelsen til at træffe en saadan Foranstaltning i Henhold til Grundloven, idet det drages i Tvivl, om Almenvellet kræver en saadan Foranstaltning, skal jeg sige, at dette Argument forekommer mig at være hentet noget langt borte. Det samme ærede Medlem, som udtalte sig i den Retning, tog bl. a. ret bestemt Ordet for, at naar en Høker paa Landet ikke maatte sælge Jærntraad eller saadant, saa vilde en saadan Indskrænkning kun kunne begrundes af Hensyn til Almenvellet. Jeg skal sige, at det er jo Genstand for et Skøn, hvad Almenvellet kræver, og hvem skønner om det? Det gør Lovgivningsmagten, og hvis Lovgivningsmagten kræver tvungne Fagprøver i Haandværk og Industri, saa ligger der heri et Bevis for, at Almenvellet kræver dem. Det er ikke noget, der er slaaet fast en Gang for alle, hvad Almenvellet kræver. Hvis Lovgivningsmagten er af den Mening, at en saadan Fordring bør opstilles og gennemføres, mener jeg ikke, man er berettiget til at indvende, at Almenvellet ikke kræver det, eftersom netop Lovgivningsmagten har erkendt det fornødne i saa Henseende.

Hvad Spørgsmaalet i det hele angaar, tror jeg nok, man har set det en hel Del større, end det i Virkeligheden er. Der er rejst megen Kamp omkring dette Spørgsmaal, og jeg har aldrig kunnet se saaledes paa det, at det i Virkeligheden kunde betragtes som et Spørgsmaal, man kunde komme saa stærkt i Affekt over. Naar Talen var her om en streng og tvungen Mesterprøve, som vilde udelukke mange fra at blive selvstændige næringsdrivende, saa vilde jeg ikke blot kunne forstaa, at der kunde være saa stor Uenighed derom, men jeg vilde ogsaa være i høj Grad i Tvivl om, hvorvidt jeg kunde slutte mig til et Forslag i saa Henseende. Men hvad der her fordres, er en stakkels lille Svendeproeve, et Bevis for, at den paagældende kan udføre et ganske almindeligt Stykke Arbejde. Saa hensynsfulde og saa beskedne have de Mænd, der sad i Kommissionen, været — om det har været rigtigt, og om det foreslaaede virkelig opfylder det For-

maal, de have sat sig, lader jeg staa hen — at de have stillet deres Forslag paa en saadan Maade, at man retfærdigvis ikke kan sige, at nogen bliver udelukket, hvis man vedtager deres Forslag. Det, som efter min Mening taler for de tvungne Fagprøver, er først og fremmest dette, at deres Virkning kun vil blive at udelukke de ganske udelige fra at udøve denne Virksomhed, og derved vil der tilvejebringes Forudsætninger for, at en dygtig Haandværkerstand kan fremkomme, og at denne Stands Selvfølelse vil blive hævet derigenem, at de vide, at der ikke findes ganske udelige blandt dem. Dernæst vil efter min Mening Bevidstheden hos den unge om, at han skal underkaste sig en Prøve, føre til Fremme af Fagdygtigheden, og disse unge ville derhos være sikrede imod, hvad de for nærværende Tid ikke ere, at komme til at staa i Lære hos en næringsdrivende, som mangler Forudsætningen for at kunne bibringe dem den fornødne Uddannelse. Fremdeles vil den Uddannelse, de faa, komme til at staa som meget væsentlig for dem, naar de vide, at ikke længere enhver kan løse Adkomstbevis og nedsætte sig som Mester. Tillige vil det efter min Overbevisning opnaas, at de unge ville blive i Lære i hele deres Læretid, hvad de nu ikke alle gøre, fordi de for Tiden meget vel vide, at selv om de forlade deres Lære i Utide, ville de dog meget vel kunne nedsætte sig som næringsdrivende, hvis de da ellers ere i Stand dertil. Det er ikke saaledes, som det her er blevet fremhævet af den ærede Ordfører (Koch), at der ligger en Betyrrelse i, at der bliver gjort en saa udstrakt Brug af de frivillige Svendeproeve — jeg skal i Forbigaaende bemærke, at disse næsten udelukkende aflægges i Bygningsfag. Den ærede Ordfører mente, at man i denne udstrakte Brug af de frivillige Svendeproeve havde en Sikkerhed for, at man ikke behøvede de tvungne Fagprøver, eller i alt Fald en Antydning af, at det er unødvendigt for Lovgivningsmagten at træde til. Jeg skal hertil sige, at naar Hensigten er den at udelukke Udueligheder fra at kunne nedsætte sig som næringsdrivende, hjælper det jo ikke, at det overvejende Antal har aflagt en frivillig Prøve, eftersom man netop ikke afskærer Mindretallet, de udelige, fra at kunne etablere sig, blive Fuskere i Haandværket og ødelægge de andre. Det forekommer mig, at dette Bevis i alt Fald i den Henseende ikke er afgørende. Selv om det ellers er rigtigt, hvad der er udtalt, at de frivillige Svendeproeve ere saa